

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

Art. 1. Utrùm vera Christi Ecclesia sit una, Sancta, Catholica & Apostolica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83614](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83614)

particularis Ecclesiae Romanae à nobis dicta sunt, coronidem imponamus hoc ratiocinio. Universalis Ecclesia deficere non potest: hoc ut dogma fidei recipiant catholici omnes, Ergo non potest deficere centrum unitatis; nam Ecclesia universalis non potest subsistere sine unitate, nec unitas sine centro unitatis; adeoque si centrum unitatis potest deficere, potest deficere universalis Ecclesia. Ergo Ecclesia particularis Romana non potest à vera fide deficere: cum enim sit centrum unitatis, & in tantum sit, in quantum veram fidem tenet & proficitur; si potest à vera fide deficere, fieri potest ut desinat esse centrum unitatis, & sic fieri potest, ut centrum unitatis deficiat. Ergo particularis Ecclesia Romana nihil ut fidei contrarium respicere potest, quod sit fidei consonum; & nihil ut fidei consonum admittere potest, quod sit fidei contrarium; alioqui potest à vera fide deficere. Ergo quicquid particularis Ecclesia Romana damnat ut heterodoxum, infallibiliter heterodoxum est; & quicquid ut orthodoxum approbat, orthodoxum est infallibiliter. Ergo quicquid particularis Ecclesia Romana damnat ut heterodoxum, ut tale repudiari; & quicquid ut orthodoxum approbat, ut tale recipi debet à fidelibus omnibus. Ergo quicquid Episcopus Romanus, sive personalem habeat infallibilitatem, sive non, damnat vel approbat in materia fidei, conficiat & consentiente Ecclesia particulari Romana, illud damnavit, vel approbare debent fideles omnes.

Porro qui hoc facere renuit, hoc ipso definit unam & eandem fidem tenere cum Ecclesia particulari Romana. Ergo hoc ipso separat se à centro unitatis. Ergo hoc ipso separat se ab universali Ecclesia. Nam definit esse membrum universalis Ecclesiae, qui definit participare unitatem, ex qua resultat corpus universalis Ecclesiae: & definit participare illam unitatem, qui ab illius unitatis centro divellitur. Et ab illius unitatis centro divellitur, qui definit unam & eandem illam fidem tenere & profiteri, quam tenet & proficitur particularis Ecclesia Romana. Et definit illam unam & eandem fidem tenere & profiteri, qui renuit damnavit vel approbare, quod in materia fidei damnavit vel approbat Ecclesia particularis Romana. Et renuit damnavit vel approbare, quod in materia fidei damnavit, &c. qui renuit damnavit vel approbare, quod in materia fidei, conficiat & consentiente Ecclesia particulari Romana, damnavit vel approbat Romanus Episcopus.

DISPUTATIO VII.

De notis verae Christi Ecclesiae.

Notae verae Ecclesiae sunt verae Ecclesiae proprietates, non quaelibet, sed illae tantum, per quas homini Scripturas recipienti, & Christum, ejusque aliquam Ecclesiam existere credenti, evidenter evidenter magna morali & perfecta, atque ita absolute ac respectu cujuscumque intellectus sufficiente, demonstrari potest, quis inter omnes cœtus, qui se veram Christi, doctrinam sequi profitentur, sit vera Christi Ecclesia. Hinc

Ad veras Ecclesiae Christi notas multa requiruntur. Et 1. quidem requiritur, ut illi verè convenient: rem enim per signum, quo caret, cognosci repugnat. 2. Ut illi convenient evidenter; alioqui non poterit per illas evidenter demonstrari. 3. Et ita, ut ex Scripturis receptis evidenter deducantur; alioqui non convenient illi evidenter, seu, quod idem est, non evidenter cognoscuntur illi convenire: quia quod illi convenient, non aliter quam per revelationem divinam, ut talem receptam, evidenter cognosci potest. 4. Ut illi soli convenient: si enim inveniuntur etiam in alio cœtu, qui non est Ecclesia Christi, ab hoc cœtu discerni non potest Christi Ecclesia per notas illas: nam unum ab alio, per id quod utrique commune est, discerni repugnat. 5. Ut sint notiores illa: non

enim notius per minus notum, sed minus notum per notius agnoscitur. 6. Ut sint proportionatae omni hominum generi & conditioni: hic enim agitur de notis, quibus vera Christi Ecclesia demonstrari potest omnibus omnino hominibus, Scripturas divinas recipientibus, atque Christum, & ejus aliquam existere Ecclesiam credentibus. Et verò cum nemo nisi in vera Christi Ecclesia salvari possit, assignari debent notae, quibus omnes Ecclesiam illam discernere possint, ut possint in eam ingredi, qui in ea non sunt, & in ea uique ad finem vitae permanere, qui in ea sunt.

ARTICULUS I.

Unum vera Christi Ecclesia sit una, Sancta, Catholica, & Apostolica.

Has proprietates convenire verae Christi Ecclesiae fides docet in Symbolo Constantinopolitano, ubi dicitur: *Credo ... in unam, sanctam, catholicam, & apostolicam Ecclesiam*, & adhuc singillatim probabimus ex Scriptura & Patribus, sequentibus paragraphis.

§. I.

Vera Christi Ecclesia est una.

Prob. 1. ex Scriptura. Nam 1. Cor. cap. 10. dicitur: *Unum corpus multi sumus, omnes qui de uno pane participamus.* Et c. 12. *Sicut enim corpus (naturale scilicet, puta corpus hominis) unum est, & membra habet multa; omnia autem membra corporis cum sint multa, unum tamen corpus sunt: ita & Christus (hoc est, Christi Ecclesia) etenim in uno spiritu omnes nos in unum corpus baptizati sumus.*

Prob. 2. ex Patribus, pro quibus omnibus sit S. Cyprianus, lib. de unitate Ecclesiae, ubi haec verba leguntur: *Ecclesia, Domini luce perfusa, per orbem totum radios suos porrigit, unum tamen lumen est, quod ubique diffunditur; nec unitas corporis separatur ramos suos in universam terram copia ubertatis extendit: profusenter & largiter rivos latius expandit, unum tamen caput est, & origo una, & una mater fecunditatis successibus copiosa ... Adulterari non potest Christi sponsa, incorrupta est & pudica. Unam domum novit, unius cubiculi sanctitatem casto pudore custodit.*

Porro vera Christi Ecclesia multiplici modo una est, 1. enim una est unitate principii, hoc est, Dei vocantis & justificantis, juxta illud Apostoli Ephes. cap. 4. *Unus Deus & Pater omnium.*

2. Una est unitate finis ultimi; nam ad unam & eandem vitam aeternam vocati sumus, eamque speramus: juxta illud Apostoli ibidem: *Sicut vocati estis in una spe vocationis vestrae.*

3. Una est unitate mediorum, per quae possumus & debemus tendere ad vitam aeternam, fidei scilicet, legum, & sacramentorum, juxta illud Apostoli ibidem: *Unus Dominus, una fides, unum baptisma.*

4. Una est unitate sacrificii, juxta illud Malachiae cap. 1. *In omni loco sacrificatur, & offertur nomini meo oblatio munda: cum enim dicit, oblatio, non, oblationes, aperte unitatem sacrificii significat.*

5. Una est unitate cibi spiritualis, juxta illud Apostoli 1. Corinth. cap. 10. *Quoniam unus panis, unum corpus multi sumus, omnes qui de uno pane participamus.*

6. Una est unitate capitis tum invisibilis, tum visibilis, juxta illud Apostoli Ephes. cap. 1. *Ipsam (Christum) dedit (Pater) caput super omnem Ecclesiam, quae est corpus ipsius; & illud Christi ad Petrum & successores ejus, Joan. c. ult. *Pasce agnos meos, pasce oves meas.* Unde apud eundem cap. 10. dixerat Christus: *Fiet unum ovile, & unus pastor.**

7. Est una unitate spiritus, à quo tanquam ab externo & separato rectore gubernatur, juxta illud Apostoli 1. Corinth. cap. 12. *Divisiones gratiarum sunt: idem*

idem autem spiritus. Et inferius: *Hec autem omnia operatur unus atque idem spiritus, dividens singulis prout vult Etenim in uno spiritu omnes nos in unum corpus baptizati sumus.*

8. Una est unitate corporis morales, juxta Apostolum verbis proximè laudatis; & illud ejusd. ead. epist. cap. 10. *Unum corpus multi sumus, omnes qui de uno pane participamus.*

§. II.

Vera Christi Ecclesia est sancta.

Prob. 1. ex Scriptura. Nam Ephes. c. 5. dicitur: *Christus dilexit Ecclesiam, & se ipsum tradidit pro ea, ut illam sanctificaret, mundans lavacro aque in verbo vite, ut exiheret ipse sibi gloriosam Ecclesiam, non habentem maculam aut rugam, aut aliquid hujusmodi, sed ut sit sancta & immaculata.* Et 1. Petri c. 2. *Vos autem genus electum (à Deo) regale sacerdotium (hoc est, spirituales precum aliorumque piorum operum hostias offerentes Deo); gens sancta, populus acquisitionis: ut virtutes annuncietis ejus (per morum sanctimoniam) qui de tenebris vocavit vos in admirabile lumen suum.*

Porro vera Christi Ecclesia sancta est, 1. Propter caput invisibile, nempe Christum, de quo sic loquitur Apostolus Hebr. c. 7. *Talis decebat ut nobis esset Pontifex, sanctus, innocens, impollutus, segregatus à peccatoribus.*

2. Propter suos fundatores, Apostolos scilicet, qui omnes eximia sanctitate præditi fuerunt.

3. Quia tota cultui divino mancipata est: unde Apostolus Petrus epist. 1. c. 2. fideles vocat *Regale sacerdotium.*

4. Quia omnia ejus membra Deo specialiter consecrata sunt, juxta illud Apostoli 1. Corinth. c. 3. *Nescitis quia templum Dei estis, & spiritus Dei habitat in vobis? ... Templum Dei sanctum est, quod estis vos.*

5. Propter fidem suam, quæ ex omni parte vera est, & ab omni proflus errore immunis.

6. Sancta est propter doctrinam suam, quæ vitia omnia damnat, & commendat virtutes omnes. Unde quotquot ei se planè conformant, eximiam morum innocentiam & sanctimoniam vitæ assequuntur.

7. Propter christianas virtutes, fidem scilicet, spem, charitatem, &c. quibus præfulget, & quæ alibi non inveniuntur.

8. Propter finem, qui consistit in visione & amore Dei, aliisque actibus beatificis, in quibus consummata sanctitas sita est.

9. Propter Sacramenta, quibus anima à commissis peccatis expurgatur, à committendis præservatur, donis gratiæ ditatur, ad exercenda quælibet pietatis opera corroboratur.

10. Propter suos omnes ritus, quibus verè colitur Deus.

11. Propter justos, qui semper magno numero in ea sunt, & sunt præcipua ejus membra; quique omnis mortalis peccati expertes, & charitate aliisque virtutibus, ac donis supernaturalibus exornati, amicitia & adoptione divina potiuntur, adedque heredes sunt Dei, & cohæredes Christi.

12. Propter conventus suos, in quibus, ut ait S. Augustinus, lib. 2. de civ. c. 28. *nihil iis qui adsunt, turpe ac flagitiosum spectandum imitandumque proponitur, ubi veri Dei aut præcepta insinuantur, aut miracula narrantur, aut dona laudantur, aut beneficia postulantur.*

§. III.

Vera Christi Ecclesia catholica est.

Prob. Nam 1. catholica est ratione temporis, quatenus à Christo ejus institutore hæc tunc sine ulla interruptione perseveravit, & usque ad consummationem mundi perseveratura est: nam Matth. c. 16. dicitur: *Porta inferi non prævalent adversus eam; & ejusd. cap. ult. Ecce ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem sæculi.* At si vera Christi Ecclesia aliquando desit esse, portæ inferi prævaluerunt adversus eam; aut si ante finem mundi

Simonne Theol. Tom. II.

desitura est, Christus non erit cum ea usque ad finem mundi.

2. Catholica est ratione personarum, quatenus personas omnium nationum & conditionum sinu suo complectitur, vel complexura est: nam dicitur Isaia, cap. 2. *Et erit in novissimis diebus preparatus mons domus Domini in vertice montium, & elevari super colles, & fluent ad eum omnes gentes; & ibunt populi multi, & dicent: Venite, & ascendamus ad montem Domini, & ad domum Dei Jacob, & docebit nos vias suas, & ambulabimus in semitis ejus: quia de Sion exibat lex, & verbum Domini de Hierusalem.* Quam prophetiam ad Ecclesiam Christi pertinere, manifestum est ex postremis verbis, *Quia de Sion, &c.* Item Matth. c. ult. dicit Christus: *Docete omnes gentes; & Marci c. ult. Prædicate Evangelium omni creature.*

3. Catholica est ratione locorum, quatenus non unius aut alterius provincie, vel etiam regni continetur finibus, sed sensum toto orbe noto & habituali propagata est, secundum Malachiæ prophetiam, c. 1. ubi legitur: *Ab ortu solis usque ad occasum, magnum est nomen meum in gentibus: & in omni loco sacrificatur, & offertur nomini meo oblatio munda.*

§. IV.

Vera Christi Ecclesia Apostolica est.

Prob. Nam 1. ab Apostolis post Christum fundata est, juxta illud Marci, c. ult. *Illi autem profecti prædicaverunt ubique, Domino cooperante, & sermonem confirmante sequentibus signis.* Et illud Apostoli Ephes. c. 2. ubi fideles sic alloquitur: *Estis cives sanctorum, & domestici Dei, superedificati super fundamentum Apostolorum ... ipso summo angulari lapide Christo Jesu, in quo omnis edificatio constructa crescit in templum sanctum, hoc est, in Ecclesiam.*

2. Doctrinam ab Apostolis tam scripto, quam viva voce traditam, hæc tunc puram & integram conservavit, & usque ad fidem mundi conservatura est, juxta vaticinium Isa. c. 59. ubi dicitur: *Hoc fœdus meum cum eis, dicit Dominus: spiritus meus, qui est in te, & verba mea, quæ posui in ore tuo, non recedent de ore tuo, & ore seminis tui, & de ore seminis seminis tui, dicit Dominus, amodo & usque in sempiternum.* Et promissionem Christi Joan. c. 14. *Et ego rogabo Patrem, & alium Paraclitum dabit vobis, ut maneat vobiscum in æternum, & spiritum veritatis Paraclitus autem Spiritus sanctus, quem mittet Pater in nomine meo, ille vos docebit omnia, & suggeret vobis omnia.* Hinc Apostolus 1. ad Timoth. c. 3. veram Christi Ecclesiam vocat *columnam & firmamentum veritatis.* Vide quæ superius dicta sunt de Ecclesiæ indefectibilitate à vera fide.

ARTICULUS II.

Quibus notis vera Christi Ecclesia ab omnibus aliis cæteribus, qui se Ecclesiam Christi dicunt, possit nunc discerni.

NOta. Vera Christi Ecclesia notas aliquas habuit in sui exordio, quas nunc non habet. Nam in exordio Ecclesiæ Spiritus sanctus sensibilibiter descendebat super eos, quos Apostoli confirmabant impositione manuum, ut patet ex Actorum cap. 8. ubi dicitur: *Tunc imponebant (Petrus & Joannes Apostoli) manus super illos (Samaritanos baptizatos) & accipiebant (visibilibiter) spiritum sanctum.* Cum vidisset autem Simon (Magus) quia per impositionem manus Apostolorum daretur Spiritus sanctus, obtulit eis (Petro & Joanni) pecuniam. At nunc Spiritus sanctus non sic descendit super eos, qui confirmantur ab Episcopis. Item in exordio Ecclesiæ non solum Apostoli, sed etiam alii fideles frequentissime edebant miracula, juxta promissionem Christi Marci c. ult. *Signa autem eos, qui crediderint, hæc sequentur: in nomine meo demonia ejicient; linguis loquentur novis; serpentes tollent; & si mortiferum quid biberint, non eis nocebit; super egros manus imponent, & bene habebunt.* At nunc patranda miracula rarior est. Cum igitur

Aa 2 tur